

DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI

3. SKUPINA: 18. i 19. stoljeće

ŠKOLSKA GODINA: 2013. / 2014.

Trogir, 9. – 11. travnja

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

43	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispit upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Kako se zove osoba prikazana na slici?

1	
---	--

- A. Janko Drašković
- B. Ljudevit Gaj
- C. Antun Mihanović
- D. Stanko Vraz

2. Tko je fizički napao bana Khuena Héderváryja prilikom saborske rasprave o hrvatskim spisima 1885. godine?

1	
---	--

- A. Josip Gržanić
- B. Stjepan Radić
- C. Grga Tuškan
- D. Petar Vrdoljak

3. U kojem je gradu 1851. godine održana prva „Svjetska izložba“?

- A. u Beču
- B. u Berlinu
- C. u Londonu
- D. u Parizu

1	
---	--

4. Koje je godine predsjednik James Monroe predstavio načela kojima se europskim državama uskraćuje miješanje u američke poslove?

- A. 1814. godine
- B. 1823. godine
- C. 1824. godine
- D. 1832. godine

1	
---	--

5. U kojem je gradu u Istri 1899. godine utemeljena hrvatska gimnazija?

- A. u Pazinu
- B. u Poreču
- C. u Puli
- D. u Rovinju

1	
---	--

6. Kada je Francuska prvi puta proglašena republikom?

- A. 4. kolovoza 1789.
- B. 26. kolovoza 1789.
- C. 3. rujna 1792.
- D. 22. rujna 1792.

1	
---	--

7. Koji je istraživač slapove koje je otkrio na rijeci Zambezi, nazvao po britanskoj kraljici Viktoriji?

- A. Dragutin Lerman
- B. David Livingstone
- C. Mirko Seljan
- D. Henry Morton Stanley

1	
---	--

8. Tko je bio namjesnik banske časti u vrijeme sklapanja Hrvatsko-ugarske nagodbe?

- A. Ivan Mažuranić
- B. Josip Šokčević
- C. Levin Rauch
- D. Ladislav Pejačević

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

9. Povežite osobe s funkcijom koju su obavljali.

3	
---	--

1. _____	Janko Kamauf	A. protonotar
2. _____	Josip Kušević	B. dvorski kancelar
3. _____	Mirko Lentulaj	C. gradonačelnik
4. _____	Josif Rajačić	D. ban
5. _____	Franjo Haller	E. banski namjesnik
		F. pravoslavni patrijarh
		G. providur

10. Povežite vladare/ice s razdobljem njihova vladanja.

3	
---	--

1. _____	Friedrich II.	A. 1774. - 1793.
2. _____	Georg I.	B. 1790. - 1792.
3. _____	Gustav III.	C. 1762. - 1796.
4. _____	Katarina II.	D. 1740. - 1780.
5. _____	Marija Terezija	E. 1740. - 1786.
		F. 1714. - 1727.
		G. 1771. - 1792.

11. Povežite županije s pukovnijama koje su ušle u njihov sastav nakon 1881. godine.

3	
---	--

1. _____	Bjelovarsko-križevačka županija	A. Druga banska pukovnija
2. _____	Ličko-krbavska županija	B. Gradiška pukovnija
3. _____	Modruško-riječka županija	C. Križevačko-đurđevačka pukovnija
4. _____	Požeška županija.	D. Otočka pukovnija
5. _____	Srijemska županija	E. Petrovaradinska pukovnija
		F. Prva banska pukovnija
		G. Ogulinsko-slunjska pukovnija

III. U sljedećim zadatcima odgovorite na pitanje kratkim odgovorom, riječima ili brojevima. Odgovore upišite na prazne crte.

12. Kako se zove trg u Zagrebu na kojem se 1845. godine zbio događaj nazvan *srpanjske žrtve*?

1	
---	--

13. Koje je godine proglašena *Listopadska diploma*?

1	
---	--

14. Kako su se nazivali narodni skupovi na otvorenom kod Čeha i Slovenaca u drugoj polovici 19. stoljeća?

1	
---	--

15. Kako se od 1843. godine nazivala Ilirska stranka?

1	
---	--

16. Koje je godine utemeljeno književno društvo *Matica dalmatinska*?

1	
---	--

17. Kako se nazivao savez iz 1887. godine koji su sklopile Austro-Ugarska, Italija i Velika Britanija?

1	
---	--

18. U kojem su gradu održane *Prve olimpijske igre modernog doba*?

1	
---	--

- IV. U sljedećim zadatcima kronološki poredajte navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

19. Kronološki poredajte navedene događaje iz 19. stoljeća.

3	
---	--

- A. _____ Donesen je *Zakon o pučkom školstvu*.
- B. _____ Izdan je *Rujanski manifest*.
- C. _____ Osnovana je Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- D. _____ Otvorena je zgrada Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu.
- E. _____ Uzdignuta je Zagrebačka biskupija na stupanj nadbiskupije.

20. Kronološki poredajte navedene časopise i novine prema godini pokretanja.

3	
---	--

- A. _____ *Bunjevačke i šokačke novine*
- B. _____ *Crvena Hrvatska*
- C. _____ *Narodni list-II Nazionale*
- D. _____ *Osvit*
- E. _____ *Slavenska sloga*

21. Kronološki poredajte navedene događaje vezane uz povijest Sjedinjenih Američkih Država.

3	
---	--

- A. _____ Bitka kod Gettysburga.
- B. _____ Napadnuta je tvrđava Sumter.
- C. _____ Spaljen je grad Atlanta.
- D. _____ Ubijen je Abraham Lincoln.
- E. _____ Utemeljena je Konfederacija Američkih Država.

V. U sljedećim zadatcima pažljivo pročitaite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

22. Pažno pročitaite izvorni tekst i odgovorite na pitanja.

(...) „Povijest svakog dosadašnjeg društva jest povijest klasnih borbi. Slobodan čovjek i rob, patricij i plebejac, barun i kmet, esnafski majstor i kalfa, ukoliko – ugnjetač i ugnjetavani stajali su jedan prema drugom u stalnoj suprotnosti, vodili neprekidnu, čas skrivenu, čas otvorenu borbu – borbu koja se uvijek završavala revolucionarnim preuređenjem cijelog društva ili zajedničkom propašću klasa koje su se borile.(...)“

Najbliži cilj komunista jest isti kao i svih ostalih proleterskih partija: formiranje proletarijata u klasu, rušenje buržoaske vladavine, osvajanje političke vlasti od strane proletarijata.(...)“

Komunisti s prezirom odbijaju kriti svoje poglede i namjere. Oni izjavljuju otvoreno da se njihovi ciljevi mogu postići samo nasilnim rušenjem čitavog dosadašnjeg društvenog poretka. Neka vladajuće klase drhte pred komunističkom revolucijom. U njoj proleter i nema što izgubiti osim svojih okova. A dobit će čitav svijet.

Proleter i svih zemalja ujedinite se!“

A. Kako se zove djelo iz kojeg je navedeni tekst?

1	
---	--

B. Na koji se društveni sloj odnosi naziv *proletarijat* iz navedenog teksta?

1	
---	--

C. S kojom se vladajućom klasom sukobljavaju proleter i prema navedenom tekstu?

1	
---	--

23. Pozorno pročitajte ulomak iz izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„Što mi tražimo i što mi želimo? Mi želimo da sjedinjeni s našom ugarskom braćom opet zadobimo historijski pravni temelj, kako je postao od davnina prije oktroirane charte. Osim toga želimo, da se sazove naš na neodređeno vrijeme odgođen sabor, da se u njem može u zakonskoj formi opet primiti veza s Ugarskom ondje, gdje je bila i prekinuta; želimo svrsishodnu duhu vremena reformu. Jednom riječju ponovno sjedinjenje s Mađarima pod krunom sv. Stjepana i da se napokon sazove ugarski sabor, kojem bismo i mi prisustvovali, te bismo ondje zajedno s Mađarima našu konstituciju opravili takovim garancijama, da nikad ne bi više bilo o njoj pitanja i da ne bi nikako mogla biti prebačena.“

A. Kako su se nazivali pristaše stranke čije su političke težnje navedene u tekstu?

1	
---	--

B. Koje je godine nastao tekst?

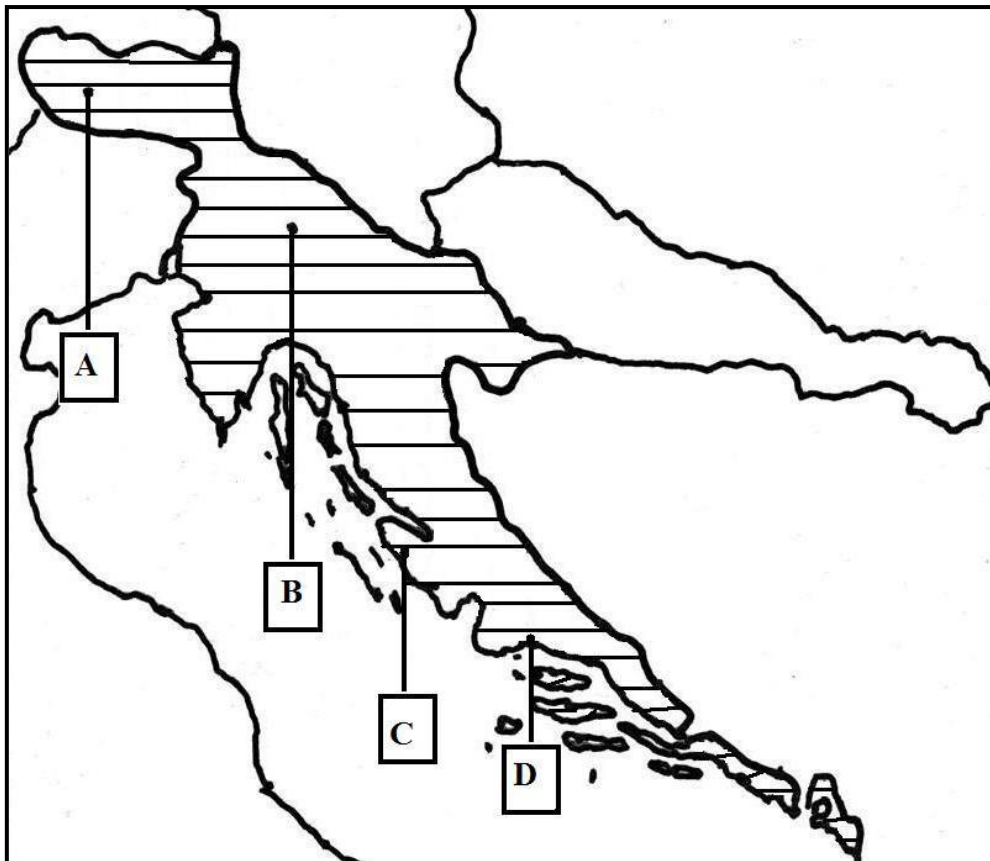
1	
---	--

C. Tko je autor navedenog teksta? (ime i prezime)

1	
---	--

VI. U sljedećim zadacima proučite slijepe karte i odgovorite na postavljena pitanja

24. Pozorno proučite slijepu kartu iz doba Napoleona i odgovorite na postavljena pitanja.

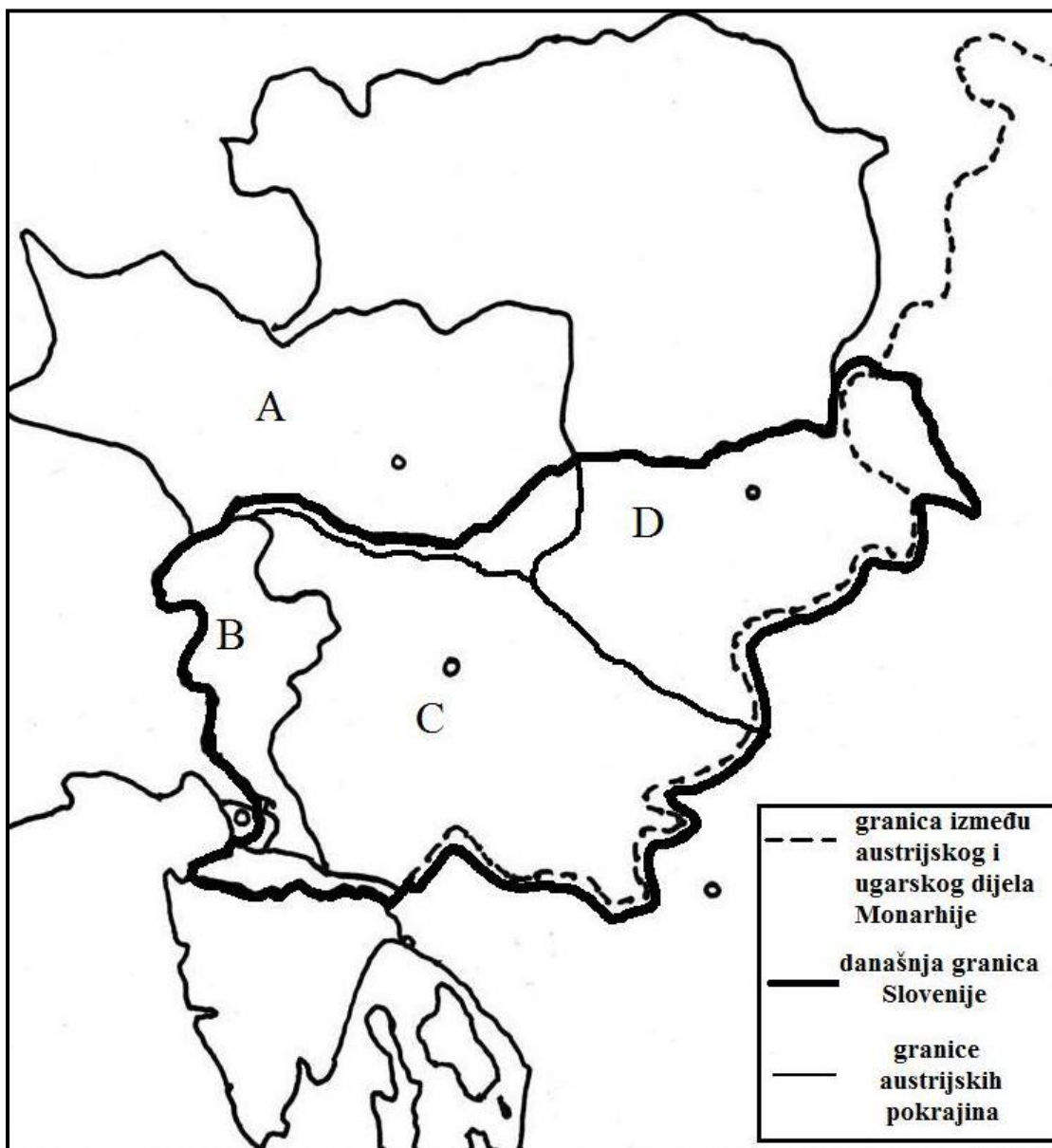
A. Kako se nazivao prostor označen vodoravnim crtama na slijepoj karti?

1	
---	--

B. Kojim je slovom obilježeno sjedište namjesnika prostora označenog vodoravnim crtama na slijepoj karti?

1	
---	--

25. Pozorno proučite slijepu kartu vezanu uz prostore koje su naseljavali Slovenci u 19. stoljeću i odgovorite na pitanja.

A. Kako se nazivala povijesna pokrajina označena slovom C na karti?

1	
---	--

B. Kojim je slovom na karti označena povijesna pokrajina Štajerska ?

1	
---	--
